

1 חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, התשל"ב-1972

1. פרשנות

(תיקון התש"ע)

בחוק זה -

"שוטר" - כמשמעותו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן - פקודת המשטרה), לרבות המשרת במשמר הגבול שבמשטרת ישראל לפי סעיף 24 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, או ביחידות אחרות של משטרת ישראל לפי סעיף 24א לחוק האמור;
"מתנדב" - (נמחקה);
"פקודות קבע" - פקודות, הוראות ונהלים שהתקין בשם זה המפקח הכללי של המשטרה (להלן - המפקח) לפי סעיף 95 לפקודת המשטרה;
"סוהר" - הנמנה עם שירות בתי הסוהר על פי גיוס לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, לרבות סוהר מוסף זמני ולרבות המשרת בשירות בתי הסוהר לפי סעיף 24ב לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;
"פקודות הנציבות" - פקודות, הוראות ונהלים שפרסם בשם זה נציב בתי הסוהר (להלן - הנציב) לפי סעיף 114 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

2. תחולה על סוהרים

חוק זה חל על שוטרים ועל סוהרים כאחד, ובכל מקום שבו נאמר "המפקח", "שוטר", "פקודות קבע", "המשטרה" - קרי כסדרם לגבי סוהרים "הנציב", "סוהר", "פקודות הנציבות", "שירות בתי הסוהר".

3. העיטורים

(תיקון התש"ע)

אלה העיטורים הבאים לציין מעשי גבורה ואומץ של שוטרים או של יחידות משטרתיות שעשו בזמן שירותם ושירות מעולה שלהם:

(1) עיטור הגבורה;

(2) עיטור האומץ;

(3) עיטור המופת.

4. עיטור הגבורה

שר המשטרה, בהמלצת המפקח"ל, רשאי להעניק עיטור הגבורה על מעשה גבורה עילאית שנעשה בעת מילוי תפקיד תוך חירוף נפש.

5. עיטור האומץ

המפקח"ל רשאי להעניק עיטור האומץ על מעשה גבורה אחר, שנעשה בעת מילוי תפקיד, תוך חירוף נפש, ושיש בו גילוי אומץ לב בלתי רגיל.

6. עיטור המופת

המפכ"ל רשאי להעניק עיטור המופת על מעשה שנעשה באומץ לב וראוי לשמש מופת.

7. עיטור השירות

(תיקון התש"ע)

הנציב רשאי להעניק עיטור השירות על שירות שיש בו משום תרומה בלתי רגילה להשגת יעד מיעדי שירות בתי הסוהר, ואין נפקא מינה אם התרומה היתה במעשה בודד או בגילוי התמדה או דבקות מופתית במטרה.

7א. עיטור ההתנדבות

(תיקונים: התשנ"ח, התש"ע)

(בוטל).

8. עיטור אזרחי

(תיקון התש"ע)

עיטור הגבורה, עיטור האומץ ועיטור המופת אפשר להעניק גם למי שעשה מעשה גבורה עילאי תוך חירוף נפש, או מעשה שיש בו גילוי אומץ לב בלתי רגיל, או אומץ לב הראוי לשמש מופת, אגב שימוש כדין בסמכות מעצר או אגב מילוי חובה כדין לתת עזרה לשוטר בביצוע מעצר חוקי, לנוכח עבירה משוועת או אסון ציבורי או במטרה לסכל פעילות חבלנית עוינת שיש בה כדי לסכן את שלום הציבור; הענקת עיטור לפי סעיף זה תהא בידי מי שהוסמך להעניק אותו עיטור לשוטרים.

9. תג לעיטור

מי שזכה לעיטור וחזר ועשה מעשה שעליו הוא ראוי לאותו עיטור, מותר להעניק לו על מעשה כזה תג לעיטור, אך לא יוענק אותו עיטור שנית.

10. דין תג

דין תג כדין עיטור לכל דבר.

11. עיטורים למשמורת

(א) אם האדם שעל מעשהו מוענק העיטור איננו בחיים בשעת ההענקה, רשאי שר המשטרה או המפכ"ל, לפי הענין, להורות על מסירת העיטור לבן-משפחתו הקרוב למשמורת.

(ב) "בן-משפחה" של נפטר, לענין סעיף זה, הוא אחד מאלה, וקרבתם לפי סדרם:

(1) אלמנה או אלמן,

(2) בן או בת,

(3) אם,

(4) אב,

(5) אח או אחות;

היו בני-משפחה אחדים בדרגת-קרבה אחת, יימסר העיטור למבוגר שביניהם.

(ג) המוסמך להעניק את העיטור רשאי להורות, לגבי מקרה מסוים, על מסירת העיטור למשמורת לאדם שלא לפי הסדר

הקבוע בסעיף קטן (ב) או למי שאינו בן-משפחתו של הנפטר.

(תיקון התשע"ז)

קבע שר הביטחון אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל-1970, יעניק השר לביטחון הפנים או מי שהוא הסמיך לכך אות מערכה לשוטר או מתנדב במשטרת ישראל שעמד בתנאים שקבע השר לביטחון הפנים, באישור הממשלה.

12. סדרים וטקסים

הסדרים להענקת עיטורים והטקסים למסירתם ייקבעו בפקודות קבע.

13. שיקול דעת הרשות

הענקת עיטור מסורה לשיקול-דעתו של המוסמך להעניקו, ואין אחר החלטתו ולא כלום.

14. צורת העיטורים

הממשלה, לפי הצעת שר המשטרה, תקבע את צורת העיטורים לשוטר, לסוהר או לאזרח, ובלבד שצורת העיטורים לשוטרים ולסוהרים תהיה אחת.

15. ענידה

שר המשטרה רשאי להתקין תקנות בדבר אופן ענידת עיטורים שהוענקו לפי חוק זה, הנסיבות שבהן מותר לענדם והנהל לטיפול בהמלצות על הענקת עיטורים.

16. פסולים לענידה

מי שהוענק לו עיטור לא יהא רשאי לענודו אם הוא -

(1) נתון במאסר, במעצר או במחבוש;

(2) שוטר שהורשע בבית משפט או בבית דין למשמעת ונדון למאסר בפועל, ובלבד שהמפכ"ל המליץ על

שלילת הזכות לענוד את העיטור ושר המשטרה שוכנע שבנסיבות העבירה היה משום פגיעה חמורה ביותר

בבטחון המדינה או ביעד מיעדי המשטרה ובגלל זה אין זה מן הראוי שבעל העיטור יענוד אותו.

17. איסור הייצור

(א) לא ישתמש אדם בעיטור, או בדבר שיש בו צורת עיטור או דמותו, לפרסומת מסחרית.

(ב) לא ייצר אדם דבר הדומה לעיטור עד כדי להטעות, לא יענוד ולא ישתמש בו למטרה אחרת.

(ג) לא ייצר אדם עיטור או דבר שיש בו צורת עיטור או דמותו, לא יסחור בהם, ולא ישתמש בהם למטרת פרסום או הסברה,

אלא על פי רשיון בכתב מאת מי ששר המשטרה הסמיכו לכך ובהתאם לתנאי הרשיון; סעיף קטן זה אינו גורע מהאיסור

שבסעיף קטן (א).

(ד) מי שהוענק לו עיטור לא ימכרו, לא ימשכן אותו ולא ישעבד אותו בדרך אחרת.

(ה) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 3,000 לירות; הורשע אדם על אי-קיום תנאי רשיון

שניתן לו לפי סעיף קטן (ג), בטל הרשיון מכוח ההרשעה; הוראה זו אינה גורעת מסמכות לפי כל דין אחר לבטל את הרשיון או

לשנות את תנאיו.

18. עונשין

(א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות:

(1) מוסר ביודעין ידיעה כוזבת בפרט חשוב לאדם המוסמך, על פי חוק או על פי פקודות קבע, לברר עובדות לצרכי חוק זה;

(2) מוסר ביודעין ידיעה כאמור בפסקה (1) למפקדו או לרשות אחרת, בכוונה להשיג שלא כדין עיטור לעצמו או לאחר, או בכוונה למנוע הענקתו של עיטור לזולת.

(ב) העונד עיטור ללא זכות לענדו, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות.

(ג) העונד עיטור בניגוד לחוק זה או לתקנות לפיו, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

(ד) העונד עיטור או דבר הדומה לעיטור או משתמש בו בדרך אחרת, בדרך שיש בה משום בזיון לעיטור, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות.

19. איסור עיקול

עיטור שהוענק לפי חוק זה, אינו ניתן לעיקול ולא ייכלל בנכסיו של פושט רגל כמשמעותם בסעיף 37 לפקודת פשיטת רגל, 1936.

20. ציונים לשבח

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכותו של המפק"ל או של מי שהוסמך לכך בפקודות הקבע להעניק ציונים לשבח או גמולים כספיים על מעשים שאינם תואמים את המבחנים להענקת עיטור לפי חוק זה.

21. שוטר מג"ב

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות בסעיף 19 לחוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל-1970, אך לא יוענקו לשוטר מג"ב כאמור באותו סעיף, על מעשה אחד, עיטורים גם לפי חוק זה וגם לפי חוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל-1970.

22. תחולה

(תיקון התשל"ה)

ניתן להעניק עיטור לפי חוק זה לשוטר ולסוהר אף על מעשה שנעשה לפני תחילתו של החוק ואחרי הקמת המדינה.

23. ביצוע ותקנות

שר המשטרה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

גולדה מאיר

שלמה הלל

ראש הממשלה

שר המשטרה

שניאור זלמן שזר

[1]. ס"ח 648, התשל"ב (12.3.1972), עמ' 38.
תיקונים: ס"ח 749, התשל"ה (28.11.1975), עמ' 16;
ס"ח 1662, התשנ"ח (19.3.1998), עמ' 178;
ס"ח 2227, התש"ע (11.2.2010), עמ' 344;
ס"ח 2617, התשע"ז (28.3.2017), עמ' 514. הצ"ח - כנסת 690, התשע"ז, עמ' 112.

//